

T nh u năm nay m t trong nh ng m i b n tâm l n nh t c a ng i Vi t là quan h gi a Vi t Nam và Trung Qu c.

H G m, Hà N i

C m i khi có chuy n gì đó x y ra trong m i quan h vô cùng ph c t p gi a hai qu c gia này là t báo chí h i ngo i, các di n đ n đ c l p cho đ n các trang blog cá nhân l i “nóng” h n lên trong khi báo chí qu c doanh ho c im l ng ho c nhà n c cho phép nói đ n đâu thì nói đ n đó!

Có th k ra hàng loạt ví d nh v y: v sinh viên h c sinh Sài Gòn, Hà N i bi u tình ph n đ i Trung Qu c xâm l c Hoàng Sa Tr ng Sa vào tháng 12.2007, v r c đ u c Olympic B c Kinh ngang qua Sài Gòn vào tháng 4.2008, nh ng v tàu Trung Qu c b t gi , đánh c p, đòi ti n chu c các ng dân Vi t Nam, xung quanh đ án cho phép Trung Qu c khai thác bauxite Tây Nguyên hay đ án cho Trung Qu c thuê r ng đ u ngu n c a m t s t nh mi n B c, bài vi t “M t cách nhìn khác v tinh th n dân t c” gây nh u tranh cãi c a bà “chu n b là Ti n sĩ” Đ Ng c Bích đăng trên BBC tháng 4.2010, hay g n đây là nh ng đ u hi u cho th y s tr l i c a M t i khu v c Đông Nam Á và châu Á nói chung đã làm cho Trung Qu c t c gi n ra sao và ng i Vi t đa s đã h h i nh th nào...

Vì v y không có gì l khi g n đây, d lu n l i “nóng” lên tr c các s ki n: M t: Bà Hillary Clinton, Ngo i tr ng M khi đ n Hà N i tham d h i ngh khu v c ASEAN và m t s ho t đ ng k ni m 15 năm quan h Ngo i giao Vi t Nam-Hoa K vào tháng 7.2010, đã có nh ng l i phát bi u m nh m thách th c Trung Qu c trên h s bi n Đông đ ng th i cho th y s thay đ i trong đ ng l i chính sách ngo i giao c a M t i khu v c Đông Nam Á. Hai: trong tháng 8 v a qua, m t loạt các tàu chi n M đ n thăm Vi t Nam và có nh ng ho t đ ng h p tác v i h i quân Vi t Nam, th hi n m i quan h đang phát tri n theo chi u h ng tích c c gi a hai n c c u thù. Không ch ng i Vi t trong và ngoài n c mà c báo chí khu v c, báo chí qu c t cũng quan tâm đ n nh ng s ki n này. T t nhiên, th gi i quan tâm không ph i vì m t n c Vi t Nam nh bé mà vì M và Trung Qu c-b t c đ ng thái nào trong m i quan h gi a hai c ng qu c này cũng s làm nh h ng r t l n, th m chí thay đ i toàn c c th gi i. Đi u đó đã t ng di n ra cách đây g n 40 năm, khi Henry Kissinger đ n B c Kinh năm 1971 đ th c hi n s m nh ngo i giao thay đ i m i quan h M -Trung Qu c, đ a đ n m t loạt thay đ i trong c c di n cu c Chi n tranh l nh trên th gi i, cu c chi n tranh Vi t Nam lúc b y gi cũng nh m đ ng cho v i c Trung Qu c m c a v kinh t , góp ph n đ nh hình th gi i ngày nay. Và bây gi , nh ng l i phát bi u c a bà Hillary Clinton cho th y thái đ c a M v i Trung Qu c đã khác và M d ng nh v a k p nh n ra h đã b quên khu v c này đ lâu đ c n ph i s a sai v đ i u này.

Còn đ i v i ng i Vi t Nam, rõ ràng là ph i quan tâm nh ng s ki n này vì v n m nh c a đ t n c, dân t c.

Đi u đ u tiên có th nh n th y đó là v phía Vi t Nam, t báo chí qu c doanh, báo chí h i ngo i cho đ n ý ki n c a ng i dân trên các trang blog cá nhân đ u t ra khá là đ ng thu n tr c s tr l i c a M khu v c Đông Nam Á cũng nh Vi t Nam c n ph i phát tri n m i quan h v i M và các n c t do dân ch nói chung.

K cũng l mà không l . R ng ít nh t v i m t n a dân s Vi t Nam s ng mi n B c tr c năm 1975 thì M là k thù mà trong nhi u năm dài m i ng i đã đ c giáo d c, tuyên truy n nh i nhét đ m i đi u x u xa, m i t i ác đ cãm thù M , trong khi m i quan h h u ngh Vi t Trung hay Vi t Xô thì đ c ca ng i h t l i. Sau năm 1975, các th h thanh thi u niên Vi t Nam l i ti p t c đ c đ y đ theo chi u h ng này, ch có giai đ o n x y ra cu c chi n tranh biên gi i Vi t Trung 1979 hay 1988 thì nh ng l i ca ng i tình h u ngh Vi t Trung đ i đ i b n v ng m i l ng t t đi, đ r i sau khi Đ ng c ng s n Vi t Nam quay tr l i xin làm lành v i Đ ng c ng s n Trung Qu c thì m i quan h y đã đ c nâng lên thành 16 ch vàng! Nhà N c thì “đ y đ ” con dân nh v y, nh ng ng i dân thì v n ch nghe theo lý trí l n tình c m c a mình. Cho đ n bây gi , có th nói r ng s ng i Vi t Nam không thích, th m chí ghét hay thù h n chính quy n M , nhà n c M v n có, nh ng ch c ch n r ng s ng i Vi t Nam không thích nhà c m quy n Trung Qu c và e ng i đ ng l i, chính sách đ i ngo i c a h đ i v i Vi t Nam cao h n nhi u. Đi u đó cũng đ hi u thôi. Nh ng kinh nghi m cay đ ng ngàn đ i trong l ch s khi n cho ng i Vi t Nam luôn luôn có m t tinh th n c nh giác cao đ i v i m i đ ng thái c a n c láng gi ng. Ch a k cho đ n t n bây gi , trong cách hành x v i n c đàn em nh bé h n nhi u l n, Trung Qu c đã không ch ng t đ c t cách n c l n mà ng c l i. M c cho nhà c m quy n Vi t Nam vì quy n l i c a Đ ng và c a các nhóm l i ích cam tâm cúi đ u nh n nh c Đ ng và nhà n c Trung Qu c, ng i dân Vi t Nam t lâu đã hi u r t rõ r ng là b n v i Trung Qu c ch có thua thi t đ đ ng cho đ n m t n c mà thôi, ng c l i ch i v i các n c ph ng Tây trong đó có M thì ch ai l y m t c a mình m t m u đ t hay có âm m u đ ng hóa, tiêu di t văn hóa Vi t Nam gì c .

Thanh niên sinh viên Vi t Nam b u tình tr c Tòa đ i s Trung Qu c hôm 9-12-2007 đ ph n đ i v c B c Kinh h p th c hóa v c qu n lý các qu n đ o Hoàng Sa và Tr ng Sa c a Vi t Nam.

Nh ng s ki n g n đây vô hình chung là m t phép th cho c nhà n c Vi t Nam cũng nh ng i dân Vi t Nam. Không nói đ n báo chí trong và ngoài n c, n u ch theo dõi các di n đàn đ c l p, các trang blog cá nhân là n i ng i Vi t thu c đ m i thành ph n, l a tu i...vi t lên nh ng suy nghĩ, quan đi m c a mình, s th y lòng dân nghĩ gì v Vi t Nam trong m i quan h v i Trung Qu c và M , v s l a ch n con đ ng ph i đi trong t ng lai. Có khá nhi u ý ki n phân tích nh ng cái l i, cái h i trong vi c ti p t c ng h n v phía Trung Qu c là con đ ng mà nhà c m quy n Vi t Nam đã ch n trong nhi u năm qua, hay ch i trò “đu dây” đ h ng l i t s

đ i đ u gi a hai c ng qu c trong t ng lai ho c đ t khoát đ ng h n v phía th gi i t do dân ch . Đa s ng i dân kêu g i nhà n c Vi t Nam hãy t nh táo đ t quy n l i đ t n c và dân t c lên trên quy n l i c a Đ ng, c a m t thi u s t ng l p có đ c quy n đ c l i v i ch đ . Trong su t chi u dài m y ch c năm c p chính quy n và gi chính quy n, Đ ng c ng s n và nhà n c Vi t Nam ch a bao gi làm đ c đ i u này và đã luôn luôn có nh ng s l a ch n sai l m ch vì t m nhìn ng n, t duy h p h i, b o th , c ng v i lòng tham vô đáy c a các th h lãnh đ o Vi t Nam n i t p nhau. Gi đây đ t n c và dân t c Vi t Nam i đang đ ng tr c m t ngã r m i-s là th i c , là v n h i n u bi t n m l y và thay đ i ch đ đ t p h p đ c lòng dân, đ a vào dân và đ a vào th gi i b n bè đ ng minh là các n c dân ch mà gi n c, h i sinh và phát tri n đ t n c hay s l i m t l n n a nh tàu, đ y đ t n c g n h n t i h a B c thu c, đ i u đó là trách nhi m c a h , nh ng ng i đang n m quy n lãnh đ o đ t n c. Nh ng trách nhi m y cũng thu c v m i ng i dân Vi t Nam.

Ph i nói th t tôi ch a bao gi tin vào s thay đ i cũng nh quan trí c a nh ng ng i lãnh đ o Đ ng c ng s n và nhà n c Vi t Nam. Tr c nh ng bi n chuy n c a th i cu c thái đ c a nhà n c Vi t Nam ra sao? H s l i t p t c “m t b c t i n hai b c l i”, ch i trò đi xi c trên dây gi a các n c nh t x a đ n gi v n th . Th m chí, n u đ c l i nh ng l i phát bi u c a trung t ng Nguy n Chí V nh, Th tr ng B qu c phòng v nh ng chuy n vi ng thăm c a tàu chi n M t i Vi t Nam v a qua hay đ ng l i, chính sách qu c phòng c a Vi t Nam thì đ rõ phe thân Tàu trong B chính tr Vi t Nam v n còn m nh l m. Nh ng tôi tin vào lòng dân và v n n c. Nh m t l n đ n Warszawa tôi đã đ c t n m t ch ng ki n nh ng đ u tích còn l i t nh ng trang l ch s bi th ng c a dân t c anh hùng này. Cũng gi ng nh Vi t Nam, Ba Lan ph i n m c nh n c l ng gi ng kh ng l là n c Nga, m t th i là Liên Bang Xô Vi t đ ng đ u phe xã h i ch nghĩa. Ng i Ba Lan đã t ng có nhi u kinh nghi m cay đ ng trong m i quan h v i Liên Xô. Chi n tranh gi a Ba Lan và Nga Xô vi t đã t ng di n ra trong th i gian 1919-1921, cũng chính Liên Xô mà c th là Xtalin đã “đi đêm” v i phát xít Đ c bán đ ng Ba Lan trong chi n tranh th gi i l n th hai đ n đ n vi c Đ c và Liên Xô cùng xâm l c Ba Lan năm 1939 và lãnh th Ba Lan b chia thành hai vùng thu c quy n ki m soát c a Đ c Phát xít và Liên Xô, hay vi c Xtalin h l nh hành quy t h n 22 ngàn sĩ quan cao c p và công dân Ba Lan trong khu r ng Katyn vào mùa xuân năm 1940 v.v... Chi n tranh th gi i l n th hai k t thúc, dân t c này cũng nh nhi u dân t c khác c a Đông Âu ph i n m đ i s ki m soát, cai tr c a Liên Xô .V y mà cũng chính Ba Lan là qu c gia mà đ ng c ng s n ph i ch u s p đ đ u tiên góp ph n to l n vào s s p đ nhanh chóng sau đó c a ch nghĩa c ng s n trên kh p Đông Âu. Ngày nay Ba Lan là m t qu c gia t do, dân ch , có nhi u c i thi n v nhân quy n, v i n n kinh t tr thành m t trong nh ng n n kinh t tăng tr ng nhanh nh t vùng Trung Âu. Và nhi u thành t u khác v v trí chính tr trên th gi i.

Khi nghĩ v Ba Lan, tôi l i nghĩ v dân t c tôi đ t n c tôi. S ph n cũng đ t Vi t Nam n m sát bên c nh m t n c kh ng l x u ch i nh Trung Qu c, s ph n cũng đ y đ a khi n Vi t Nam c ph i r i vào bàn c chính tr gi a các n c l n, ch cay đ ng r ng nh ng ng i lãnh đ o Vi t Nam không có đ d ng, nhân, trí và dân t c Vi t Nam thì ch a k p hi u h t n i cay đ ng c a m t n c nh đ mà t thay đ i v n m nh c a đ t n c mình. Nh ng dù sao tôi v n tin r ng m t dân t c không b di t vong b i h a ngàn năm B c thu c hay nh ng cu c chi n tranh v i nh ng n c l n m nh h n g p nhi u l n thì ngày hôm nay cũng không th b di t vong.